

1. Scenariusz lekcji – Człowiek panem czy opiekunem przyrody?

a. 1. Cele lekcji

i. a) Wiadomości

Uczeń wie:

1. Jaka jest rola artysty w przekazie otaczającego świata,
2. Jakie jest miejsce człowieka w środowisku naturalnym,
3. Jaki wpływ na życie człowieka ma czyste środowisko,
4. Jakie są obowiązki ludzi wobec świata przyrody.

ii. b) Umiejętności

Uczeń umie:

1. Poprawnie wypowiadać się ustnie i pisemnie,
2. Dostrzegać przyrodnicze walory otoczenia,
3. Rozróżniać ekspresję malarską, teatralną i literacką,
4. Doświadczać radości tworzenia i rozwijania swoich zdolności.

b. 2. Metoda i forma pracy

Metody pracy: techniki poszukujące C. Freineta, drama.

Forma pracy: grupowa.

c. 3. Środki dydaktyczne

Ilustracje wykonane przez uczniów, artykuły prasowe, wycinki z gazet, teksty własne uczniów oraz zawarte w podręczniku do języka polskiego dla klasy V *To lubię!*

d. 4. Przebieg lekcji

i. a) Faza przygotowawcza

Zapoznanie uczniów z celami lekcji.

Rozdanie zapisanych na fiszkach zadań do wykonania w grupach.

Grupa I

Przedstawcie temat „Sympatyczny krajobraz” w formie pracy plastycznej – plakatu/ projektu. Może ona dotyczyć miejsca, które moglibyście nazwać sympatycznym. Miejsca, które istnieje w rzeczywistości lub zostało wymyślone przez was, ale spełnia określone warunki. Do plakatu (projektu) dołączcie opis miejsca lub instrukcję jego „użytkowania”.

Grupa II

Temat „Zostań opiekunem przyrody” przedstawcie w formie plastycznej plakatu, collage’u itp. W pracy umieśćcie ilustracje, wycinki z gazet, zdjęcia, które będą przedstawiały miejsca będące pod opieką człowieka, jak i te wymagające jego interwencji. Dołączcie apel skierowany do wszystkich mieszkańców Ziemi, zachęcający do dbania o środowisko naturalne. Postarajcie się przekonać ludzi, że sprawowanie opieki nad przyrodą jest ich obowiązkiem.

Grupa III

„Świat, który nas otacza” – opracujcie temat w formie gazetki. Do jej powstania wykorzystajcie artykuły wycięte z gazet lub zawarte w podręczniku, teksty literackie tam umieszczone oraz inne napisane przez was komentarze. Niech wasza gazetka zaczyna się listem otwartym, w którym zaproponujecie sposoby naprawy świata. Pamiętajcie o odpowiednim tytule i szacie graficznej gazetki.

Grupa IV

Wykorzystując wiedzę zdobytą na lekcji, teksty zamieszczone w podręczniku lub artykuły wycięte z gazet i czasopism, napiszcie scenariusz własnego przedstawienia lub wykonajcie scenkę improwowaną, która dotyczyć będzie tematu lekcji. Podzielcie się zadaniami, wejdźcie w wybrane przez siebie role.

ii. b) Faza realizacyjna

Po wykonaniu prac według wybranych zadań uczniowie przygotowują się do prezentacji, w której ocenione zostaną:

1. zgodność treści i formy wykonanej pracy z treścią zadań podanych na fiszkach,
2. poprawność wykonania (dopuszcza się możliwość popełnienia 2 błędów),
3. czytelność i jasność prezentacji,
4. uważne wysłuchanie wszystkich grup.

Uczniowie wypowiadają się na temat prezentacji, zadają pytania twórcom. W ich refleksjach szczególnie podkreślone zostaje podejście autorów prac do powinności każdego człowieka wobec przyrody. Na zakończenie tej części lekcji uczniowie wspólnie tworzą i zapisują listę wartości materialnych i duchowych.

iii. c) Faza podsumowująca

Uczniowie dokonują samooceny zrozumienia tematu. W sali umieszczono trzy pojemniki z napisem: szkło, plastik, papier. Każdy z uczniów wybiera kartkę, na której napisane jest (lub wybiera rysunek przedstawiający butelkę, naczynie plastikowe i papier): szkło, papier, plastik. W zależności od tego w jakim stopniu rozumiał temat czy problem, wrzuca do odpowiedniego pojemnika: szkło – jeżeli swoją wiedzę ocenia wysoko, plastik – jeżeli nie wie jeszcze wszystkiego i papier – w wypadku, gdy jego wiedza jest jeszcze wciąż niedostateczna.

e. 5. Bibliografia

1. Ogłóza E., Polański E., Szymik E., *Drama na lekcjach języka polskiego w klasach IV-VIII*, Wydawnictwo Pedagogiczne, Kielce 1997;
2. Semenowicz H., *Nowoczesna szkoła francuskich technik Freineta*, Nasza Księgarnia, Warszawa

1966;

3. Dyduch B., Kłakówna A. Z., *To lubię! Teksty i zadania. Podręcznik do języka polskiego. Książka dla ucznia. Klasa V*, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 1999.

f. 6. Załączniki

i. a) Karta pracy ucznia

brak

ii. b) Zadanie domowe

brak

g. 7. Czas trwania lekcji

2 jednostki lekcyjne

h. 8. Uwagi do scenariusza

Zajęcia – adresowane do klas 5-6 szkoły podstawowej – poprzedzone są cyklem lekcji pod hasłem „Cały świat na głowie”.

W zależności od tempa pracy uczniów czas trwania lekcji może ulec zmianie – wydłużeniu do 3 godzin lekcyjnych.